

SAVAŞ

NE İŞE YARAR Kİ?

Özenç AKDAĞ

Elektronik Mühendisi

EMO Ankara Şubesi 22. Dönem Yönetim Kurulu Yazman Üyesi
ozencakdag@gmail.com

“Fransız devlet ve siyaset adamı Georges Clemenceau [1841-1929], ‘En çok yalan, seçimlerden önce, savaş esnasında ve avdan sonra söylenir’ demişti. Öyle görünüyor ki, son dönemin savaşlarında asıl yalan savaş esnasında değil, savaş öncesinde söyleniyor. Savaşlara medyatik yalanlar öncülük ediyor. Elbette yalan sadece medyanın marifeti değil. Yalanlar önce ‘bilim yuvası’ denilen üniversitelerde, prestiji ve ünü büyük ‘düşünce’ kuruluşlarında, think-tank’lerde peydahlanıyor ve medya nöbeti devraldığında yalan ‘gerçek’ oluyor... Velhasıl, bu günün dünyası yalan, ikiyüzlülük ve çifte standart üzerinde duruyor”

Bir bölümünü alıntıladığımız Fikret Başkaya’nın 2013 yılında yazdığı yazı “yalan”lar etrafında kavramsallaştırılmış ikiyüzlülüğün vicdanları nasıl kuşattığını, kurumsallaştırdığını anlatır. Ve ne acıdır ki bu ikiyüzlülük şoven duygularla insanlığın kendi türünü yok etmeye odaklanmıştır tarihler boyunca. Ürettiği “bilim, “düşünce” hep bir başkasını yok etmek üzerine kurulmuştur. Rivayet odur ki, Tolstoy “Savaş ve Barış”ı tamamladığında romanına “Savaş, ne işe yarar ki?” adını koymayı düşünür. Sahiden de, savaş ne işe yarar ki?

Bu yazı yazılırken Gazze’de yaşanan katliama 3 gün ara verilmiş, çocuklar dünya basınında yer alan haberlerde ancak bombalamanın yaşandığı 28. günde dışarıya çıkabilmişlerdi. Bir ayı bulan katliamın bilançosu: Çoğunluğunu kadın ve çocukların oluşturduğu 2000’e yakın ölü ve 15.000’e yakın yaralı. Günlerdir takip ettiğimiz süreç içerisinde bugüne kadar hiç de alışık olmadığımız bir olay daha yaşandı: İkinci dünya savaşında sistematik bir katliamdan geçmiş Yahudi halkının evlatları yanı başlarında süren katliama ve bombalama haberlerine sevinir, kutlama yapar olmuşlardı. Elbette psikolojik analizler, sosyolojik tespitler yapılabilir ama ne oldu da insanlık bu kadar kendine yabancılaştı, 1940’lı yıllarda yaşananlar henüz hafızalardayken ne oldu da bir halk

cinnet halini kendi hayatının rutini haline getirdi?

Bu cinnet hali, bu yabancılaşma sadece dünyanın bazı bölgelerinde sıcak çatışmaların yaşandığı yerlerde yaşanmıyor elbette. İnsanlığın temel değerlerine karşı bu denli kayıtsızlık ve umursamazlık hemen her yerde. “İnsani gelişmişlik listesinin” bilmem kaçınıcı sırasında olmasıyla, ekonomik büyüklüğüyle, insanların yaşam standardını bilmem kaç basamak yükselttiğiyle övünen siyasi-ekonomik sistemler bunu insanlara refahı ve mutluluğu, güvenliklerinin garanti edileceği ve istedikleri kadar tüketebilecekleri ortamlar sunma konusundaki vaatleri ve yetenekleriyle sebep oldular.

Bu sebeple geçtiğimiz yüzyıla birden fazla isim verilmişti: Uzay çağı, bilgi çağı, bilişim çağı.. Sebep olduğu “insani” gelişmelerin, teknolojik devrimlerin sonunda öne sürülen en ciddi iddia da bundan sonra tarihin sonunun geldiği teziydi. Çünkü kapitalizm gerçek ve erişilmez bir “zafer” kazanmıştı. İnsanlık bugüne kadarki tarihinin en parlak dönemini yaşıyordu çünkü, dünyada üretilen “gayri safi milli hasıla” 70 trilyon doları aşmış, teknolojik ve bilimsel gelişmeler baş döndürücü bir hıza ulaşmıştı. Kapitalist siyasi-ekonomik sistem söylendiği, beklendiği gibi dünyanın zenginliğini muazzam derecede artırmıştı.

Gerçekten bu “ilerleme” öngörüldeği gibi bir zafer miydi? İnsanlara tarihte daha önce hiç olmadıkları kadar yakından bağlı olan kapitalist ekonomik sistem; varlığının temel kaynağı olan daha fazla kâr, sürdürülebilir kalkınma, enerji güvenliği gibi tanımlarla “gelişen, gelişmekte olan ve bir türlü gelişemeyen devletler” ligi kurarak tüketim alışkanlıklarını, ihtiyaçlarını belirlemeye, neyi ne kadar seveceğine, kimden ne için nefret etmesi gerektiğine varana kadar ilaçlar ve reçeteler sunarak ne kadar yetenekli olduğunu ispat etti etmesine ama öte yandan 17. ve 18. yy’larda dahi dünyanın hiç bir yerinde yaşam standardı en fakir bölgesindekinin iki

katından daha fazla değilken, günümüzde ise en zengin ülke olan Katar'da kişi başına düşen gelir en fakir ülke olan Zimbabve'dekinin 428 katına ve dünyadaki en zengin 1.000 kişinin toplam varlığı en fakir 2.5 milyar insanının iki katına çıktı. 1960'larda Amerika'nın en büyük kuruluşlarındaki genel müdürlerin vergiden muaf ortalama maaşı fabrika işçilerinin ortalama maaşının 12 katıyken, 2000'de bu oran 531 kata fırladı. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün verileri ile 3 milyar kişinin günlük 2 ABD doları olarak belirlenen yoksulluk sınırının altında yaşadığı bir dünya nüfusunun en zengin yüzde 20'si, üretilen malların yüzde 90'ını tüketirken, en yoksul yüzde 20'lik kesimin tükettiği oran ise yüzde 1 oldu. Bütün bunlar hiç şüphe götürmez bir biçimde "zafer" elbette ama sorulması gereken şey şu: Nereye kadar? 100. yılını dolduran Birinci Dünya Savaşı (28 Temmuz 1914) dünya halklarının geleceğine, sonuçları artık

daha iyi anlaşılan sorunlar yarattı, cetvelle çizilmiş geometrik ülkeler, kukla devletler ve yönetimlerine getirilen işbirlikçi, devlet zengini aileler. Şimdi yaşananlar yüzyıl öncesinden çok da farklı değil aslında.. Yakın çevremizde ve dünyanın geri kalanında devam eden veya yeni başlayan birçok çatışma, savaş ve katliamlar sürüp gitmekte.

Sorunun cevabını vermek gerekirse bu düzen elbette uzun sürmeyecek, kapitalizmin yüksek kâr iştahı, üretim kapasitesinin maksimizasyonu ve enerji koridorlarının güvenliği için insanları savaş, katliam, açlık ve sefalet dışında başka bir geleceğe götürmeyecek bu politikaları; halkların zulme ve eşitsizliğe karşı olma bilinçlerinin karşısında yenilmeye mahkum olacaktır. Herhangi bir coğrafi bölgeye ya da sınıra mahkum edilemeyecek "kaderlerinin" yönünü değiştirme istekleri, sağduyu ve adalet güdülleri onları bir araya getirecektir.

Sorunun cevabını vermek gerekirse bu düzen elbette uzun sürmeyecek, kapitalizmin yüksek kâr iştahı, üretim kapasitesinin maksimizasyonu ve enerji koridorlarının güvenliği için insanları savaş, katliam, açlık ve sefalet dışında başka bir geleceğe götürmeyecek bu politikaları; halkların zulme ve eşitsizliğe karşı olma bilinçlerinin karşısında yenilmeye mahkum olacaktır. Herhangi bir coğrafi bölgeye ya da sınıra mahkum edilemeyecek "kaderlerinin" yönünü değiştirme istekleri, sağduyu ve adalet güdülleri onları bir araya getirecektir.

"İnsanların bazılarını her zaman, bütün insanları da bazen kandırabilirsiniz; ama bütün insanları her zaman kandıramazsınız" A.Lincoln

"Giden gelmiyor, acep ne iştir?"

Çift yıllar genel kurul yıllarıdır Odalar için. Şubemizin, Odamızın ve TMMOB'nin Genel Kurul süreçlerini tamamladık. Başta Şubemiz olmak üzere çalışma programlarını oluşturan kurullar çalışmalarına hızlı bir şekilde başladı.

Şubemiz de bu kapsamda gerek ülke gerekse de kent gündeminin yoğunluğu içerisinde çalışmalarını titizlikle sürdürüyor. Örgütlenme faaliyetlerine ağırlık verdiğimiz bu dönem içerisinde üyelerimizi işyerlerinde ziyaret edip sorunlarını Oda ve kurullarının gündemine

taşımayı öncelik olarak belirledik. Üyelerimizin gönüllü emekleri üzerinden şekillenen komisyon çalışmalarımızın yaz aylarının yarattığı rahavet yüzünden bir miktar aksadığını bilsek de Eylül-Ekim ayları itibarıyla artan bir ivme ile katkı sunma-

sını bekliyoruz. Aynı dönem içerisinde eğitim programlarımızın da işlemesiyle üyelerimizle etkin bir iletişim kurmayı hedefliyoruz.

Şubemiz 1 Eylül tarihinden itibaren yeni yerinde hizmet verecek. Bu konudaki çalışmalarımızı Ağustos ayı içerisinde hızlandırdık. Buna dair ayrıntılı bilgilendirmeyi bültenin içerisinde bulabilirsiniz.

Temmuz ve Ağustos ayları Odamız açısından hüznü de barındırır. Yıllarca mesleğe, ülkesine emek vermiş güzel insanların fiziken aramızdan ayrıldıkları aylardır aynı zamanda bizim için. Cihan Kayıket, Kaya Nomaler, Turhan Çiftçi, Ahmet Altay Varol, Gökçen Çapkıncı ve daha niceleri hayatın en acımasız biçimiyle, ölümle randevularını kestikleri aylardır bizim için. Türküde de söylendiği gibi, "giden gelmiyor" dur...

Sevgiyle...

*Yazıda kullanılan veriler Zygmunt BAUMAN'ın "Azınlığın Zenginliği Hepimizin Çıkarına mıdır?" isimli kitabından alınmıştır.